

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Legislativní povinnost ve vztahu k ekologii na prodejně, v obchodě

PRO-BIO Svaz ekologických zaměstnanců

Srdečně Vás vítáme na dnešním semináři

TEMPO TRAINING & CONSULTING a.s. poskytuje profesionální služby v oblasti vzdělávání dospělých od roku 1996. Ze dvou školících center v Ostravě a Praze připravujeme vzdělávací akce pro klienty z celé České republiky. Naše aktivity jsou zaměřeny do oblastí osobnostního, počítačového a jazykového vzdělávání. Naše společnost je akreditována Ministerstvem vnitra ČR. V oblasti počítačových kurzů jsme akreditováni Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Jsme také testovacím střediskem ECDL.

Jedním z hlavních cílů naší společnosti je podpora osobního růstu jednotlivců i celých týmů. K naplnění těchto cílů nám také pomáhá spolupráce s dalšími organizacemi v rámci projektů Evropské unie. Tvorbou a realizací grantových projektů se zabýváme již od roku 1997. V současné době je velká část našich aktivit směřována k rozvoji lidských zdrojů prostřednictvím ESF v ČR ve spolupráci s významnými zaměstnavateli v regionech celé České republiky.

Společnost TEMPO TRAINING & CONSULTING a.s. ve spolupráci s realizačním týmem Vaší společnosti připravila tento seminář, který je navržen dle vzdělávacích potřeb účastníků cílové skupiny.

Vážíme si důvěry Vás všech.

Obsah

1.	Nový zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)	3
	Výběr některých změn a nových ustanovení zákona č. 350/2011 Sb.....	4
	Působnost zákona	4
	Klasifikace, balení a označování	4
	Výjimky z povinnosti označování a balení.....	6
	Přehled skupin nebezpečnosti	6
	Hodnocení nebezpečných vlastností látek a směsí.....	6
	Balení směsi a označování směsí.....	6
	Oznamovací povinnost	7
	Nápravná opatření	7
	Orgány státní správy.....	7
	Správní delikty.....	7
2.	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006.....	8
3.	Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů.....	10
	Zařazování odpadu podle kategorií.....	10
	Hodnocení nebezpečných vlastností odpadů	11
	Povinnosti původců odpadů.....	13
4.	Nakládání s obaly Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o obalech)	14
5.	Ostatní zákony spojené s ekologií na prodejně, v obchodě.....	18
6.	Doporučená a použitá literatura	21
7.	Poznámky	22

1. Nový zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)

Zákon č. 350/2011 Sb. platí od 1. 1. 2012. Zákonem č. 350/2011 Sb. dochází ke zrušení zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, a to včetně jeho následných novel (zákona č. 345/2005 Sb., zákona č. 371/2008 Sb.). Od 1. 1. 2012 byly také zrušeny tyto prováděcí předpisy:

Označení	Název prováděcího předpisu, který byl od 1. 1. 2012 zrušen
č. 219/2004 Sb. (+ přílohy) Změna: č. 279/2005 Sb.	Vyhláška MŽP o zásadách správné laboratorní praxe
č. 232/2004 Sb. (+ přílohy) Změny: č. 369/2005 Sb., č. 28/2007 Sb., č. 389/2008 Sb.	Vyhláška MPO, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků
č. 234/2004 Sb.	Vyhláška MŽP o možném použití alternativního nebo jiného odlišného názvu nebezpečné chemické látky v označení nebezpečného chemického přípravku a udělování výjimek na balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků
č. 139/2009 Sb.	Vyhláška MŽP o omezení nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků
č. 265/2010 Sb.	Vyhláška o poskytování informací o některých nebezpečných chemických přípravcích

Výběr některých změn a nových ustanovení zákona č. 350/2011 Sb.

Novým zákonem o chemické bezpečnosti se v porovnání se zatím současnou právní úpravou zákonem č. 356/2003 Sb. zejména transponuje nařízení CLP, zavádí se nový způsob klasifikace, balení a označování látek a směsí, zakazuje se vývoz kovové rtuti a některých sloučenin a směsí rtuti a zajišťuje se dozorová a kontrolní činnost nad dodržováním požadavků nařízení CLP.

Působnost zákona

Zákonem č. **350/2011 Sb.** se uvádí obecně působnost zákona a to na látky, látky obsažené ve směsi nebo v předmětu a na směsi. Nový chemický zákon č. **350/2011 Sb.** má omezenou působnost na přípravky na ochranu rostlin, pomocné prostředky na ochranu rostlin a biocidní přípravky, na které se vztahuje pouze povinnosti klasifikace, balení a označování. Pozn.: v terminologii týkající se rostlinolékařské péče jsou zachovány termíny „přípravek na ochranu rostlin“ a „biocidní přípravek“, ale jinak je termín „přípravek“ nahrazen termínem „směs“.

Klasifikace, balení a označování

Pro základní pojmy používané v ustanovení klasifikace, balení a označování platí definice uvedené v článku 2 nařízení CLP (nařízení (ES) č. 1272/2008). Klasifikace látky se provádí podle nařízení CLP s účinností od 1. prosince 2010. Klasifikace směsi podle nařízení CLP se bude provádět s účinností od 1. června 2015. Nařízení CLP umožňuje provádět klasifikaci směsí přechodně ve dvou různých režimech: podle směrnice 1999/45/ES a podle nařízení CLP. Dodavatel nebezpečných směsí si může tedy vybrat buď postup podle zákona č. 350/2011 Sb., který zapracovává směrnici č. 1999/45/ES anebo postup podle nařízení CLP. Na nový způsob klasifikace podle nařízení CLP budou muset dodavatelé definitivně přejít od 1. června 2015. Přechodná ustanovení pro látky a směsi jsou zpracována v následujících tabulkách:

Období	Látky
před 1. 12. 2010	mohou být klasifikovány, označovány a baleny podle nařízení CLP – pak se nepoužijí ustanovení směrnice 67/548/EHS o označování a balení, tato klasifikace může být uvedena v BL společně s klasifikací podle směrnice 67/548/EHS
do 1. 12. 2010	se klasifikují, označují a balí podle směrnice 67/548/EHS výrobci, dovozci a následní uživatelé mohou změnit klasifikaci látky za použití převodní tabulky v příloze VII nařízení CLP
do 1. 12. 2012	klasifikované, označené a zabalené podle směrnice 67/548/EHS a uvedené na trh před 1. prosincem 2010 nemusí být znovu označeny a zabaleny podle nařízení CLP
od 1. 12. 2010 do 1. 6. 2015	se látky klasifikují jak podle směrnice 67/548/EHS, tak podle nařízení CLP. Látky se označují a balí podle nařízení CLP. V BL látek se uvádí klasifikace podle směrnice 67/548/EHS i podle nařízení CLP

Období	Směsi
před 1. 6. 2015	mohou být klasifikovány, označovány a baleny podle nařízení CLP – pak se nepoužijí ustanovení směrnice 1999/45/ES o označování a balení, tato klasifikace může být uvedena v BL společně s klasifikací podle směrnice 1999/45/ES
do 1. 6. 2015	se klasifikují, označují a balí podle směrnice 1999/45/ES výrobci, dovozci a následní uživatelé mohou změnit klasifikaci látky za použití převodní tabulky v příloze VII nařízení CLP
do 1. 6. 2017	klasifikované, označené a zabalené podle směrnice 1999/45/ES a uvedené na trh před 1. červnem 2015 nemusí být znovu označeny a zabaleny podle nařízení CLP

Výjimky z povinnosti označování a balení

Povinnosti označování a balení se nevztahují na směsi obsahující polymery a směsi obsahující elastomery, pokud ve formě, v níž se uvádějí na trh, nepředstavují žádné fyzikálně-chemické riziko pro zdraví nebo životní prostředí. Povinnosti označování a balení se také nevztahují na výbušniny uváděné na trh pro získání výbušného nebo pyrotechnického účinku a na slitiny.

Přehled skupin nebezpečnosti

Přehled skupin nebezpečnosti látky nebo směsi uvádí § 4 odst. 1 zákona č. [350/2011 Sb.](#) Ve srovnání s předchozí legislativou jsou zde upřesněny tři kategorie: pro látky a směsi karcinogenní, pro látky a směsi mutagenní a pro látky a směsi toxické pro reprodukci.

Hodnocení nebezpečných vlastností látek a směsí

Ministerstvo průmyslu a obchodu připravilo prováděcí vyhlášku, která dále rozvíjí některé možnosti hodnocení nebezpečných vlastností látek a směsí a označování směsí. Tato vyhláška o hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek a chemických směsí a balení a označování nebezpečných chemických směsí vyšla ve Sbírce pod č. [402/2011 Sb.](#)

Balení směsi a označování směsí

Balení směsi a označování směsí se bude provádět podle nařízení CLP od 1. června 2015. Do 31. května 2015 se při balení a označování směsí postupuje podle transpozičního ustanovení daného zákonem č. [350/2011 Sb.](#) V návaznosti na chemický zákon vyjde vyhláška o hodnocení nebezpečných chemických látek a hodnocení, balení a označování nebezpečných chemických směsí. Tato vyhláška představuje přechodnou právní úpravu, bude platná do 1. 6. 2015, pak bude platit nařízení CLP (nařízení EP a Rady (ES) č. 1272/2008).

Oznamovací povinnost

Do 45 dnů ode dne, kdy je poprvé uvedena na trh směs s nebezpečnými fyzikálně-chemickými vlastnostmi nebo vlastnostmi ovlivňující zdraví, musí příslušný subjekt uvádějící tuto směs na trh poskytnout v elektronické podobě Ministerstvu zdravotnictví příslušné informace v rozsahu stanoveném prováděcím předpisem. Toto se týká i uvedení detergentů na trh.

Nápravná opatření

Příslušný správní orgán je podle chemického zákona oprávněn nařídit nápravná opatření jako je např. stažení látky nebo směsi z trhu, zneškodnění nebezpečné látky, směsi nebo předmětu, jestliže hrozí poškození zdraví nebo ohrožení života člověka, životního prostředí na náklady jejich vlastníka, popřípadě držitele, pokud není vlastníkem znám.

Orgány státní správy

Počet orgánů vykonávajících státní správu byl ve srovnání se současným stavem (tj. MPO, MŽP, MZdr., ČIŽP, krajské hygienické stanice, celní úřady, Státní rostlinolékařská správa) z důvodu rozšíření působnosti zákona doplněn o Státní úřad inspekce práce. Působnost Státního úřadu inspekce práce je zakotvena v ustanovení § 29 chemického zákona.

Kompetence správních úřadů (MŽP, MZdr., MPO, Krajské hygienické stanice, Inspekce, Celního úřadu, Státního úřadu inspekce práce)

Správní delikty

Správní delikty jsou uspořádány podle dotčených osob a strukturovány podle jednotlivých ustanovení zákona. Rozmezí sankcí je odstupňováno do šesti skupin od 500 000 Kč do 5 000 000 Kč

2. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES

(1) Toto nařízení by mělo zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí a volný pohyb látek samotných a obsažených v přípravcích a v předmětech a současně zvýšení konkurenceschopnosti a inovace. Toto nařízení by rovněž mělo podpořit rozvoj alternativních metod hodnocení rizik látek.

(2) Účinného fungování vnitřního trhu pro látky lze dosáhnout, pouze pokud se požadavky kladené na látky nebudou mezi členskými státy podstatně lišit.

(3) Při sblížování právních předpisů týkajících se látek je nutné zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí s cílem dosáhnout udržitelného rozvoje. Tyto právní předpisy by se měly uplatňovat nediskriminačním způsobem bez ohledu na to, zda jsou látky obchodovány na vnitřním nebo mezinárodním trhu v souladu s mezinárodními závazky Společenství.

(4) Podle prováděcího plánu přijatého dne 4. září 2002 na světové vrcholné schůzce o udržitelném rozvoji v Johannesburgu se Evropská unie snaží dosáhnout do roku 2020 toho, aby byly chemické látky vyráběny a používány způsobem, který minimalizuje významné nepříznivé účinky na lidské zdraví a životní prostředí.

Toto nařízení by se mělo uplatňovat, aniž jsou dotčeny právní předpisy Společenství týkající se pracovního prostředí a životního prostředí.

(6) Toto nařízení by mělo přispět ke splnění strategického přístupu k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami (SAICM), přijatého dne 6. února 2006 v Dubaji.

(7) V zájmu zachování celistvosti vnitřního trhu a zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, zejména zdraví pracovníků, a životního prostředí je nezbytné zajistit, aby byla výroba látek ve Společenství v souladu s právem Společenství, a to i v případě, že jsou tyto látky vyváženy.

(8) Zvláštní ohled by měl být brán na možný dopad tohoto nařízení na malé a střední podniky a nutnost zabránit tomu, aby byly jakkoli diskriminovány.

Posouzení fungování čtyř hlavních právních nástrojů, které se týkají chemických látek ve Společenství, totiž směrnice Rady 67/548/EHS ze dne 27. června 1967 o sblížování právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek

1, směrnice Rady 76/769/EHS ze dne 27. července 1976 o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se omezení uvádění na trh a používání některých nebezpečných látek a přípravků

2, směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES ze dne 31. května 1999 o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných přípravků

3 a nařízení Rady (EHS) č. 793/93 ze dne 23. března 1993 o hodnocení a kontrole rizik existujících látek

4, odhalilo řadu problémů ve fungování právních předpisů Společenství o chemických látkách, které vedou k rozdílnostem mezi právními a správními předpisy v členských státech přímo ovlivňujícím fungování vnitřního trhu v této oblasti, a nutnost udělat více pro ochranu lidského zdraví a životního prostředí v souladu se zásadou předběžné opatrnosti.

3. Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů

Zařazování odpadu podle kategorií

(1) Původce a oprávněná osoba jsou povinni pro účely nakládání s odpadem zařadit odpad do kategorie nebezpečný, je-li

a) uveden v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v prováděcím právním předpise, nebo

b) smíšen nebo znečištěn některou ze složek uvedených v Seznamu složek, které činí odpad nebezpečným, uvedeném v příloze č. 5 k tomuto zákonu, nebo

c) smíšen nebo znečištěn některým z odpadů uvedených v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v prováděcím právním předpise.

(2) Má-li odpad jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu, jsou původce a oprávněná osoba, která s odpadem nakládá, povinni zařadit tento odpad jako nebezpečný a nakládat s ním jako s nebezpečným, i když nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 1.

(3) Směsný komunální odpad se nezařazuje do kategorie nebezpečný a původce a oprávněná osoba nejsou povinni s ním nakládat jako s nebezpečným, i když splňuje podmínky uvedené v odstavci 1 nebo 2.

(4) Pokud původce nebo oprávněná osoba osvědčením o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu prokáží, že odpad uvedený v odstavci 1 písm. b) nebo c) nemá žádnou

z nebezpečných vlastností, ne-jsou povinni dodržovat režim stanovený pro nebezpečné odpady; jsou však povinni ověřovat, zda odpad tyto nebezpečné vlastnosti nemá. Způsob a četnost ověřování stanoví pověřená osoba v osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) Seznam nebezpečných odpadů,

b) definice nebezpečných vlastností odpadů, kritéria, zkušební metody a limitní hodnoty pro přiřazování nebezpečných vlastností odpadů.

Hodnocení nebezpečných vlastností odpadů

§ 7

Pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů

(1) V případě, že původce nebo oprávněná osoba, která s odpadem nakládá, se domnívá, že odpad, který splňuje podmínky uvedené v § 6 odst. 1 písm. b) nebo c), nemá žádnou z nebezpečných vlastností, mohou požádat o hodnocení nebezpečných vlastností tohoto odpadu.

(2) Nebezpečné vlastnosti odpadů uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu pod označením kódem H1, H2, H3-A, H3-B, H12, H14 a H15 hodnotí právnická osoba nebo fyzická osoba pověřená ministerstvem, ostatní nebezpečné vlastnosti uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu hodnotí právnická osoba nebo fyzická osoba pověřená Ministerstvem zdravotnictví (dále jen "pověřená osoba").

(3) Pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů se uděluje na dobu určitou, nejvýše však na dobu 5 let. Doba platnosti pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů se prodlužuje o dalších 5 let, pokud žadatel absolvoval školení podle odstavce 6 písm. c) a předložil ministerstvu a Ministerstvu zdravotnictví osvědčení o absolvování školení. Ministerstvo nebo Ministerstvo zdravotnictví vydají o prodloužení autorizace osvědčení.

(4) Pokud pověřená osoba podá návrh na prodloužení platnosti pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů nejpozději do 6 měsíců před uplynutím doby, na niž bylo toto pověření uděleno, pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů nezaniká, dokud o návrhu nebude pravomocně rozhodnuto.

(5) Udělené pověření nepřechází na jinou právnickou osobu nebo fyzickou osobu.

(6) Ministerstvo udělí pověření nebo prodlouží platnost pověření právnické osobě nebo fyzické osobě, která prokáže odbornou způsobilost nebo jejíž odborná způsobilost byla uznána podle zvláštního právního předpisu^{13a}). Odborná způsobilost pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu pod označením kódem H1, H2, H3-A, H3-B, H12, H14 a H15 se prokazuje dokladem

- a) o vysokoškolském vzdělání technického nebo přírodovědného směru,
- b) o nejméně 10 letech praxe v oboru chemie nebo odpadového hospodářství, a
- c) o tom, že žadatel v posledních 6 měsících před podáním žádosti o pověření nebo návrhu na prodloužení platnosti pověření absolvoval školení pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, jehož náplň schválilo ministerstvo.

(7) Ministerstvo zdravotnictví udělí pověření nebo prodlouží platnost pověření právnické osobě nebo fyzické osobě, která prokáže odbornou způsobilost nebo jejíž odborná způsobilost byla uznána podle zvláštního právního předpisu^{13a}). Odborná způsobilost se prokazuje

a) pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu pod označením kódem H4 až H8, H10, H11 a H13 předložením dokladu o ukončeném vysokoškolském studiu ve studijním oboru lékařství, veterinární lékařství nebo farmacie, popř. v jiném studijním oboru na jiné vysoké škole, pokud fyzická osoba absolvovala postgraduální studium ve specializaci průmyslové toxikologie a pokud jde o jiné odborné pracovníky ve zdravotnictví, speciální průpravu, v jejíž náplni je toxikologie, podle zvláštních právních předpisů¹⁴) pro hodnocení nebezpečné vlastnosti odpadů uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu pod označením H9 předložením dokladu o ukončeném vysokoškolském studiu ve studijním oboru lékařství nebo veterinární lékařství,

- b) dokladem o nejméně 10 letech praxe v oboru, a
- c) dokladem o tom, že žadatel v posledních 6 měsících před podáním žádosti o pověření nebo návrhu na prodloužení platnosti pověření absolvoval školení pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, jehož náplň schválilo Ministerstvo zdravotnictví.

(8) Jde-li o právnickou osobu nebo fyzickou osobu oprávněnou k podnikání, musí požadavky uvedené v odstavcích 6 a 7 splňovat ten, kdo v ní odpovídá za řádné hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, (dále jen "odborný zástupce").

(9) Pokud dojde k ukončení činnosti odborného zástupce u pověřené osoby, je pověřená osoba povinna ustanovit nového odborného zástupce a jeho ustanovení oznámit ministerstvu, které ji pověřilo, a to nejpozději do 15 dnů ode dne ukončení činnosti odborného zástupce. Zároveň je pověřená osoba povinna tomuto ministerstvu předložit doklady, ze kterých vyplývá odborná způsobilost nového odborného zástupce.

(10) Pověření podle odstavce 2 se nevyžaduje u osoby, která je usazena v jiném členském státě Evropské unie a na území České republiky hodlá dočasně nebo ojedinele vykonávat činnosti uvedené v odstavci 2, pokud prokáže, že

- a) je státním příslušníkem členského státu Evropské unie a
- b) je oprávněna k výkonu činností uvedených v odstavci 2 podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie.

(11) Doklady o splnění podmínek podle odstavce 10 písm. a) a b) je tato osoba povinna předložit ministerstvu nebo Ministerstvu zdravotnictví před zahájením činností vyjmenovaných v odstavci 2. Pro činnost této osoby platí obdobně § 9.

(12) Ministerstvo a Ministerstvo zdravotnictví stanoví vyhláškou obsah žádosti o udělení pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, obsah návrhu na prodloužení platnosti tohoto pověření a obsah školení pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů.

Povinnosti původců odpadů

- (1) Původce odpadů je povinen
- a) odpady zařazovat podle druhů a kategorií podle § 5 a 6,
 - b) zajistit přednostní využití odpadů v souladu s § 11,
 - c) odpady, které sám nemůže využít nebo odstranit v souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, převést do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí podle § 12 odst. 3, a to buď přímo, nebo prostřednictvím k tomu zřízené právnické osoby,²²⁾

- d) ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů podle § 6 odst. 4 a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,
- e) shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií,
- f) zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
- g) vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci vymezených v § 26. Tuto evidenci archivovat po dobu stanovenou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem,
- h) umožnit kontrolním orgánům přístup do objektů, prostorů a zařízení a na vyžádání předložit dokumentaci a poskytnout pravdivé a úplné informace související s nakládáním s odpady,
- i) zpracovat plán odpadového hospodářství v souladu s tímto zákonem a prováděcím právním předpisem a zajišťovat jeho plnění,
- j) vykonávat kontrolu vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí v souladu se zvláštními právními předpisy a plánem odpadového hospodářství,
- k) ustanovit odpadového hospodáře za podmínek stanovených tímto zákonem podle § 15,
- l) platit poplatky za ukládání odpadů na skládky způsobem a v rozsahu stanoveném v tomto zákoně.

4. Nakládání s obaly Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o obalech)

Problematika obalů a obalových odpadů ve vztahu k životnímu prostředí začala být EU reflektována na začátku 80. let minulého století. Prvním evropským pokusem o úpravu v této oblasti byla směrnice 85/339/ES, která však upravovala pouze nakládání s obaly od nápojů a vzhledem ke svému úzkému zaměření a značné vágnosti nepřinesla očekávané výsledky. Teprve v polovině devadesátých let minulého století byla přijata dodnes platná Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, která si klade dva základní a nutno zdůraznit, že rovnocenné cíle: na jedné straně je to

vysoký stupeň ochrany životního prostředí, tj. aby bylo zabráněno negativním účinkům obalů na životní prostředí nebo tyto účinky byly zmenšovány a to předcházením vzniku odpadů z obalů, snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti obalů a chemických látek v těchto obalech obsažených, a na straně druhé zabezpečení fungování vnitřního trhu a vyloučení překážek, které by mohly bránit obchodu nebo narušovat nebo omezovat hospodářskou soutěž v ES. Smyslem Směrnice je udržet tyto dva, někdy protichůdné, cíle v rovnováze.

V českém právním řádu se úprava nakládání s obaly a obalovými odpady ve vztahu k ochraně životního prostředí poprvé objevila v zákoně č. 125/1997 Sb., o odpadech, který v § 18 a 19 stanovil základní povinnosti výrobců a dovozců při nakládání s obaly. Ačkoliv tato právní úprava již transponovala některá ustanovení Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, plné slučitelnosti s právem ES

dosaženo

nebylo.

Vzhledem k tomu, že směrnice 94/62/ES upravuje nakládání nejen s obalovým odpadem, ale dotýká se i jiných fází „životního cyklu obalu“, bylo při úvahách nad transpozicí této směrnice rozhodnuto nezařazovat již ustanovení upravující obalovou problematiku do zákona o odpadech, i když úzká provázanost mezi nakládáním s obaly, resp. obalovými odpady a nakládáním s odpady zde rozhodně existuje, ale vytvořit samostatný zákon o obalech, který bude obalovou problematiku upravovat komplexně a který již bude plně slučitelný s právem ES.

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů, nabył účinnosti dnem 1. ledna 2002. Provázanost zákona o obalech a zákona o odpadech, resp. vztah těchto dvou předpisů je zakotven v § 1 odst. 3 zákona o obalech, podle něhož zákon o odpadech má subsidiární platnost vůči zákonu o obalech, tzn. že zákon o odpadech se použije na nakládání s odpady z obalů pouze v případech, kdy zákon o obalech nestanoví něco jiného. Zvláštní úprava v zákoně o obalech má tedy přednost před úpravou obecnou v zákoně o odpadech.

Opačně je řešen vztah zákona o obalech a zvláštních právních předpisů, které vybrané aspekty nakládání s některými obaly rovněž řeší. Podle § 1 odst. 4 zákona o obalech další požadavky na obaly stanovené zvláštními právními předpisy zůstávají zákonem o obalech

nedotčeny. Zákon o obalech bude vůči těmto zvláštním právním předpisům v postavení obecné právní úpravy.

Jedná se o tyto typy obalů:

- Opakovaně použitelný obal – obal, který byl navržen a určen, aby během doby své životnosti vykonal určitý minimální počet obrátek či cyklů (§ 2 písm. g)),
- Vratný obal – obal, pro který existuje zvláště pro něj vytvořený způsob vrácení použitého obalu osobě, která jej uvedla do oběhu (§ 2 písm. h)), přičemž není nutné, aby byl obal po svém vrácení dále používán (nemusí jít o opakovaně použitelný obal), ani není nutné, aby jeho vrácení bylo zajišťováno zálohou (nemusí jít o zálohovaný obal),
- Vratný zálohovaný obal – vratný obal, pokud součástí zajištění jeho opakovaného použití nebo využití je účtování zvláštní peněžní částky (zálohy), která je přímo vázána k vratnému obalu použitému k prodeji výrobku a jejíž vrácení po vrácení tohoto obalu je kupujícímu při prodeji výrobku zaručeno (§ 9 odst. 1)).

Uvedením obalu na trh (§ 2 písm. d)) se rozumí

- okamžik, kdy je obal v České republice poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva,
- dovoz obalu nebo baleného výrobku (§ 2 písm. f) s výjimkou uvedenou v § 2 písm. d)) nebo
- přeshraniční přeprava obalu nebo baleného výrobku z jiného členského státu Evropské unie do České republiky.

Uvedením obalu do oběhu (§ 2 písm. e)) se rozumí úplatné nebo bezúplatné předání obalu v České republice jiné osobě za účelem distribuce nebo použití, s výjimkou uvedení obalu na trh.

Zpětným odběrem se rozumí odebírání použitých obalů od spotřebitelů na území České republiky za účelem opakovaného použití obalů nebo za účelem využití nebo odstranění odpadu z obalů.

Jiným konečným uživatelem (§ 2 písm. j)) se rozumí podnikající fyzická nebo právnická osoba, která

- nakupuje obaly nebo balené výrobky pro svoji podnikatelskou činnost a
- neuvádí je dále do oběhu.

Obalovým prostředkem (§ 2 písm. l)) se rozumí výrobek, z něhož je obal prodejní, obal skupinový nebo obal přepravní přímo vyroben nebo který je součástí obalu sestávajícího se z více částí.

Na podnikající právnickou nebo fyzickou osobu (dále jen „osoba“), která uvádí do oběhu obaly nebo balené výrobky se ze zákona o obalech vztahují tyto povinnosti:

- Povinnost zajistit zpětný odběr obalů nebo odpadů z obalů, které osoba uvedla do oběhu, s výjimkou případů, kdy osoba prokáže, že se z těchto obalů nestaly na území ČR odpady. Povinnost zajistit zpětný odběr se vztahuje pouze na obaly, které se dostanou ke spotřebiteli.
- Povinnost zajistit, aby odpady z obalů jí uvedených na trh nebo do oběhu byly využity v rozsahu stanoveném přílohou č. 3 k zákonu o obalech, s výjimkou případů, kdy osoba prokáže, že se z těchto obalů nestaly na území ČR odpady.
- Povinnost podat návrh na zápis do Seznamu osob, které jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů, s výjimkou případů podle § 14 odst. 10 zákona o obalech.
- Povinnosti evidence, s výjimkou případů podle § 14 odst. 10 zákona o obalech.

Výjimka podle § 15a zákona o obalech: Povinnost zpětného odběru (§ 10), povinnost využití odpadu z obalů (§ 12), povinnost podat návrh na zápis do Seznamu osob, které jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů (§ 14) a povinnost vést evidenci o obalech a odpadech z obalů (§ 15) nemusí podle § 15a zákona o obalech

plnit osoby, které uvedou na trh nebo do oběhu méně než 300 kg obalů za kalendářní rok a zároveň jejichž roční obrat nepřekročí 4 500 000 Kč.

Tyto osoby však musí být schopné na požádání kontrolních orgánů prokázat splnění výše uvedených podmínek.

Uvedením obalu na trh (§ 2 písm. d)) se podle zákona o obalech rozumí:

- okamžik, kdy je obal v České republice poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva,
- dovoz obalu nebo baleného výrobku (§ 2 písm. f)) s výjimkou uvedenou v § 2 písm. d)) nebo
- přeshraniční přeprava obalu nebo baleného výrobku z jiného členského státu Evropské unie do České republiky.

5. Ostatní zákony spojené s ekologií na prodejně, v obchodě

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb. a zákona č. 66/2006 Sb.

Prováděcí právní předpisy k zákonu o obalech Vyhláška č. 116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů Vyhláška č. 641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence

Nařízení č. 111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů

Související právní předpisy

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění
pozdějších předpisů

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně
některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění
některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů,
ve znění pozdějších předpisů

Předpisy ES

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a
obalových odpadech

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/12/ES ze dne 11. února 2004, kterou se
mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech

Rozhodnutí Komise 97/129/ES ze dne 28. ledna 1997, kterým se zavádí identifikační
systém pro obalové materiály podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o
obalech a obalových odpadech Rozhodnutí Komise 97/138/ES, jímž se stanoví formáty
pro databázový systém podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o
obalech a obalových odpadech

Rozhodnutí Komise 1999/177/ES ze dne 8. února 1999, kterým se stanoví podmínky pro
udělování výjimky ze směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech pro přepravky a
palety z plastů týkající se úrovní koncentrace těžkých kovů

Rozhodnutí Komise 2001/171/ES ze dne 19. února 2001, kterým se stanoví podmínky pro
odchylku u skleněných obalů týkající se úrovní koncentrací těžkých kovů stanovených ve
směrnici 94/62/ES o obalech a obalových odpadech

6. Doporučená a použitá literatura

<http://www.tretiruka.cz/news/nakladani-s-obaly-zakon-c-477-2001-sb-o-obalech-a-zmene-nekterych-dalsich-zakonu-ve-zneni-pozdejsich-predpisu-zakon-o-obalech-vyklad/>

http://www.sgpstandard.cz/editor/files/on_line/chem_latky/demo/2_1_chem_cr.htm

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:396:0001:0849:cs:PDF>

<http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/zakon-c-185-2001-sb-o-odpadech-a-o-zmene-nekterych-dalsich-zakonu>

7. Poznámky

